

Mi következhet Ukrajnában?

Megoszlik a szakértők véleménye a lengyelországi incidens kihatásait illetően

• A Lengyelországba csapódott, halálos áldozatokat követelő ukrán rakéta kapcsán felmerül a kérdés, ezek után milyen irányt vesz az orosz–ukrán háború. A lapunkban idézett politikai szakértők az érdekek számbavételével arra keresik a választ, zavart-e valakit, hogy esély volt a béketárgyalásokra, vagy épp most érkezett el azok ideje.

Romok eltakarítása. A lengyel halálos áldozatokat követelő rakétaecsapódás kapcsán kérdéses, hogy milyen irányt vesz az orosz–ukrán háború

▲ FORRÁS: FACEBOOK / VOLODIMIR ZELENZKIJ

PATAKY ISTVÁN

A múlt héten a lengyel területre csapódott ukrán rakéta okozta sokk után felmerül a kérdés, milyen irányt vesz ezután az orosz–ukrán háború. Nemzetközi politikai szakértők az érdekek számbavételével arra keresik a választ, zavart-e valakit, hogy esély volt a béketárgyalásokra, vagy éppen most kerülnék közelebb azokhoz.

George Friedman nemzetpolitikai ügyekkel foglalkozó amerikai geopolitikai stratégia, a Geopolitical Futures nevű, globális események menetét elemző és előrejelző online kiadvány alapítója a lengyelországi rakétaecsapódásról azt mondta, önmagában az eseménynek kevés következménye van. Ellenben nagyon is kihathat a háború ki-

menetelére, ahogyan az Egyesült Államok páratlan gyorsasággal gesztust gyakorolt Oroszország felé, megerősítve, hogy nem az oroszok álltak az eset mögött. A magyar származású, nemzetközileg elismert elemző úgy véli, Washington szemszögéből nézve kijelenthető, ez az incidens alkalmat adott egy stratégiai jelentőségű gesztusra. Friedman szerint ezért a Kreml, ha hálás nem is, de legalább tiszteletudó lehet egy ideig. „Számomra egyértelmű, hogy közel vagyunk a béketárgyalásokhoz” – jelentette ki az Indexnek a geopolitikai stratégia. Azt is elmondta: az európai helyzet rosszabb, mint a legtöbb más régióban, mivel az öreg kontinens nem készült fel a háborúra. Friedman szerint a múltban a földrészt szétszaggató kegyetlen fegyveres konfliktusok ellenére úgy tűnik, a mai Európa azt hitte, hogy a hábo-

rúk egyszer már megtörténtek, és többé nem fognak.

Más szakértők azt feltételezik, hogy a történet után erős tartalmú üzenet érkezhett Moszkvába, mert a háttérben a titkosszolgálatok nyilvánvalóan tárgyalnak egymással. Tálás Péter, a budapesti Nemzeti Közszerződési Egyetem (NKE) Stratégiai Védelmi Kutatóintézet igazgatója szerint ezért van egyre kevesebb nyilatkozat például a nukleáris fegyverek bevetéséről. Moszkvát arra figyelmeztethették, hogy ha az infrastruktúra elleni támadás nem is fog megszűnni, de az átlövésektől tartózkodjanak az oroszok. A herszoni kivonulás mögött is valamiféle megállapodást sejtene, mert nem menekülés volt, hanem szisztematikus, szabad elvonulást engedtek az ukránok – magyarázta az Inforádió Tálás Péter.

A NATO 4. cikkelye szerint

Kaiser Ferenc, az NKE docense azt mondta, üzenetértékű, hogy a NATO a 4. cikkely szerint jár el, azaz ha valamelyik tagállam biztonsága veszélyben van, akkor összehívják az illetékes testületeket. Fontos lesz az az üzenet, amit majd közvetítenek, ahogy a G20-ak elítélő nyilatkozata is, amit Kína is aláírt. „Kína egyre nehezebben veszi ezt a háborút, ez a globális érdekeit sérti. Rá akarja venni a feleket, hogy fejezzék be a háborút” – idézte Kaiser Ferencet az Inforádió. Szerinte a feszültséget élező Volodimir Zelenszkij ukrán elnökre is rászólhattak a háttérből. A kérdésre, hogy ki utasíthatja az

ukrán elnököt, a szakértő így válaszolt: „Aki fizeti a prímást. Az amerikaiak adják a legtöbb pénzt és eszközt, persze kérni mások is kérhetnek.” Az NKE docense úgy véli, a háború remek eszköz az Egyesült Államoknak, mert 42 milliárd dollárt adott eddig Ukrajnának, az éves katonai költségvetése 800 milliárd, így aprópénzért meg tudja gyengíteni egy komoly riválisát. Hozzátette, Washingtonnak ugyanakkor nem érdeke Oroszország túlzott meggyengülése, nehogy Kína a szárnyai alá vegye.

Román elemző álláspontja

Cozmin Gușă politikai elemző szerint amikor egy esetleges deeszkalációról kezdenek beszélni, az ellenérdekeltek azonnal kreálnak egy olyan helyzetet, amely gerjeszti a feszültséget. Facebook-bejegyzésében az egykori szociáldemokrata politikus azt írta, a lengyel földre zuhant rakéta egy olyan nagyobb terv része lehet, amelyben Románia a járulékos áldozat szerepébe kerülhet. „A szerencsétlen lengyelországi incidensnek – melyet a béketárgyalások blokkolásának céljával idéztek elő – bumeráנגeffektusa is lehet, felgyorsíthatja a háború körüli igazi motivációk átláthatóságának folyamatát” – fogalmazott Gușă. Hozzátette ugyanakkor: ha mégsem így alakulnak a dolgok, megszokodnak a mostanihoz hasonló események, a lengyelországi, magyarországi, romániai „NATO-állampolgárok” pedig azzal a tudattal fogják párnára hajtani a fejüket este, hogy egy bomba hullhat a lakásukra. „Csakhogy ők éppenséggel a NATO védőernyőjének oltalmára számítanak, s nem arra, hogy a szövetségesek repülje csupán kövesse a rakétát a civil célpontok felé, ahogyan az a minapi esetben történt” – írta a politikai elemző.

háború

RÖVIDEN

Feltöltődés az érintett édesanyáknak

Speciális szükségletű gyermekeiket nevelő édesanyák számára szervezett feltöltődést biztosító programsorozatot a csíkszéki Kavalliera Egyesület és a Mol Románia olajipari vállalat. A legközelebbi program időpontja november 21-e, hétfő amikor az édesanyák szépségszalokban kezdenek a napot, ahol kozmetikai kezelést vagy masszázst és hajmosást, szárítást kapnak. Majd a nap további részét Kotormányban, a Ferencz Katalin által működtetett panzióban és lovardában töltik, a projekt ebédet és lovazást biztosít a résztvevőknek. A tavasz óta zajló programsorozaton eddig 75 édesanya vett részt Hargita megyéből. Legutóbb november 10-én volt ilyen alkalom, sorban a nyolcadik. „Az akkori beszélgetések alkalmával az érintett édesanyák megosztották egymással életük olyan részét, melybe elmondásuk szerint nem sokan látnak bele, de ezekben a csoportokban mindenki érintett, így egymást félszavakból, könnyekből is értik. Rengeteg élettörténet, beszámoló, melyben egytől egyig benne van a diagnózis pillanata, a gyász, az elfogadás, az egészséges és átlagos gyermek elengedése, az új élethez való alkalmazkodás és szervezés, elbukás és felállás. Hatalmas erők mozognak ezekben az asszonyokban, tenni akarás, alázat és szeretet a gyerekeik iránt” – fogalmaztak a szervezők.

A háború miatt felértékelődött a parajdi só

A parajdi sóbánya naponta mintegy 1200 tonna sót szállít az utak csúszásmentesítésére mind beföldre, mind Magyarországra.

A bánya igazgatója, Seprődi Zoltán az Agerpres hírügynökségnek elmondta, a magyarországi útkarbantartó vállalatoknak szeptemberben kezdték el szállítani nagy mennyiségben a sót. Ezek a vállalatok eddig Ukrajnából importálták ezt az anyagot, de a háború miatt ez a lehetőség megszűnt. A közúti infrastruktúrát kezelő országos társaságnak (CNAIR) október óta szállítják a sót. Seprődi hangsúlyoz-

ta, hogy a bánya képes eleget tenni a megnövekedett mennyiségű rendeléseknek: raktáron is van só, de zajlik a napi szintű kitermelés, őrlés is. A

parajdi bánya egy nagy teljesítményű sóőrölő és -válogató berendezéssel rendelkezik, melynek értéke 1 millió euró, és amelyet 2019-ben vásároltak.

Kitermelés a parajdi sóbányában

► KORÁBBI FELVÉTEL: THOMAS CÂMPEAN